Konto czekowe P. K. O. Poznań nr. 204115

Cena pojedyńczego egzemplarza 10 groszy.

DRWĘCA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Dodatek powieściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drwęca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,— zł z doręczeniem 1,19 zł miesięcznie. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.
Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze

Druki wydawnictwo: „Drwęca“ Sp. z o. p. w Nowemmieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-łamowej 5 groszy, na stronie 3-łamowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy.
Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Redaktor odpow.: w zast. W. Stawicki w Nowemmieście.

Nr. 77 Nowemiasto-Pomorze, Sobota dnia 4 lipca 1925. Rok V

40-letni jubileusz Nowomiejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej.

W niedzielę, dnia 5 lipca miejscowa Straż Pożarna obchodzi swój 40-letni Jubileusz. — Została ona bowiem założona w r. 1885 przez miejscowego urzędnika katastralnego Szallę. Aż dotąd obowiązek walki z pożarem spoczywał na barkach wszystkich obywateli, co było połączone z wielu trudnościami, powodowało dużo zamieszania i utrudniało akcję ratowniczą. Dopiero zorganizowana i wyćwiczona Straż Pożarna mogła zwycięsko i skutecznie przeciwdziałać niszczycielskiemu działaniu rozwścieklonego żywiołu. Członkowie Straży Pożarnej, stając zawsze ochotnie i bezinteresownie w obronie mienia i życia bliźniego z narażeniem często własnego zdrowia i życia zasługują na powszechne uznanie i sympatję. To też niedzielna uroczystość dozna ogólnego poparcia i uznania.

Ochotnicza Straż pożarna w Nowemmieście składa się z 26 członków czynnych — 80 nieczynnych i 2 honorowych t. j. p. Schubringa i Bonneka. — Z członków czynnych obecnych p. Góralski już jest członkiem lat 35; p. Chudziński 30 lat. Naczelnikiem miejscowej Straży Pożarnej od 4 lat jest p. Chudziński. „Bogu na chwałę, bliźniemu na pomoc“ oto wzniosłe hasło Strażaka — Służba Strażacka jest w ścisłem znaczeniu tego słowa chrześcijańska i altruistyczna. Na każdy zew staje on w obronie życia i mienia bliźniego — bez względu na narodowość i wyznanie, nie bacząc ani na zdrowie ani na życie, nie wymagając ani nagrody ni zapłaty. Jedynem zadosyćuczynieniem jest uczucie zadowolenia ze spełnionego dobrego uczynku dla dobra i pożytku bliźniego. Życzenia serdeczne towarzyszą szlachetnym dążeniom i celom naszej Ochotniczej Straży Pożarnej. Początkiem sięgającej naszej Straży Pożarnej czasów niewoli życzymy pod skrzydłami Białego Orła coraz szczęśliwszego i świetniejszego rozwoju „Bogu na chwałę ludziom na pożytek“.

Cześć Nowomiejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej!

Co się dzieje w kraju, po za krajem i na szerokim świecie?

Obrady nad reformą rolną w Sejmie.

Od szeregu dni w Sejmie naszym toczą się obrady — przybierające często nawet ostry i burzliwy charakter — nad ustawą o reformie rolnej alias o parcelacji większych majątków. My jesteśmy gorącymi zwolennikami parcelacji, odpowiada ona bowiem demokratycznemu ustrojowi państwa; prowadząc do utworzenia zdrowego, licznego a zadowolonego stanu włościańskiego, zapewnia obronie krajowej najlepszego i najzdrowszego rekruta. Ale parcelację tę należy przeprowadzić z wielką przezornością, umiejętnością i z silnem poparciem finansowem, bo tak jak ją dotąd uprawiano, to pożal się Boże. Oddanie komuż kawała ziemi bez budynków, bez martwego i żywego inwentarza i bez zasobów pieniężnych to znaczy tyle, co zamienić obszar żyznej i urodzajnej gleby na pustynię. To oznacza cofnięcie kultury o jakie kilkaset lat wstecz, kiedy ludzie mieszkali częściowo w jamach podziemnych, żywiąc się w najprymitywniejszy sposób tem, co ziemia prawie sama ze siebie rodziła.

Pozatem jesteśmy zwolennikami pełnego odszkodowania tym, którzy będą musieli oddać ziemię na parcelację. Większość sejmowa — nie wyłączając nawet socjalistów — stoi na tym stanowisku, że trzeba zapłacić właścicielom za odebraną ziemię — jedynie thugutowcy i im spokrewione partje chłopskie, nie bacząc na siódme przykazanie, chcą brać ziemię bez odszkodowania. Do tego żaden szanujący się i roszczący sobie prawo do dobrej w świecie reputacji naród dopuścić nie powinien.

Wojna gospodarcza z Niemcami.

Z Niemcami — w przeciwieństwie do innych państw — nie mamy jeszcze żadnego traktatu handlowego. Łatano aż dotąd prowizorycznemi umowami handlowemi wzajemne stosunki handlowe. Tymczasem toczyły się pertraktacje o zawarcie stałego traktatu handlowego. Niemcy atoli nie bacząc na to, że to chodzi jedynie o dziedzinę gospodarczą, wysunęli na porządek dzienny niespodziewanie moment polityczny, a mianowicie żądając, by Polska zaprzestała likwidacji majątków niemieckich w Polsce. A gdy polska delegacja ten pomysł niemiecki odrzuciła, niemcy w odwecie za to wydali rozporządzenie, że miesięczny kontyngent węgla z polskiego Górnego Śląska eksportowanego do Niemczech wynosić powinien tylko 60 tysięcy tonn, — podczas gdy dotychczas przeciętnie wywożono do Niemczech 750 tys. tonn miesięcznie. Rząd polski na to odpowiedział rozporządzeniem zakazującem przywozu z Niemczech do Polski całego szeregu rozmaitych artykułów wychodząc słusznie z założenia, że jeżeli Niemcy z rozmysłem pragną zmniejszyć eksport z Polski do Niemczech, to Polska w tej samej mierze ma prawo zmniejszyć przywóz z Niemczech do Polski. Niemcy widocznie nie byli na to przygotowani, że Polska będzie śmiała odpłacić im pięknem za nadobne i wszczęli wielki alarm. Tembardziej im teraz żal tego kroku, ponieważ ten zakaz wwozu węgla polskiego do Niemczech szczególnie da się we znaki górnośląskim baronom węglanym, którzy są przeważnie Niemcami. Może przyjdą Niemcy przecież do przekonania, że wszczynając wojnę gospodarczą z Polską, krają się we własny palec.

Niemieckie intrygi w sprawie korytarza polskiego.

Niemcy za wszelką cenę pragną mieć z powrotem Gdańsk i Pomorze, ale widzą, że te gruszki zbyt wysoko wiszą dla nich i zerwać je będzie trudno. Bo Polska Pomorza i dostępu do morza bronić będzie aż do ostatniej kropli krwi, a i Francja do tego nie dopuści — pozatem i Czesi stoją za nami. Ale widząc prostą drogę do osiągnięcia celu zamkniętą, próbują krętemi urabiać i bałamucić opinję publiczną. To też rozgłosili po gazetach, że Polska prawdopodobnie zgodziła by się na zamianę Gdańska i korytarza pomorskiego na Kłajpedę. Jestto pomysł godny niemieckiego Michla, ale zbyt niedowarzony, aby ktoś dał się wziąć na taki kawał; a najmniej Polska. Polska ani nie myśli przefrymarczyć tak ważnej placówki jaką jest Pomorze i Gdańsk dla pięknych ócz niemieckiego Michałka. Zresztą dostęp do morza przez Kłajpedę i tak Polsce się należy. Polaniem wiadra zimnej wody na rozpalone szowinizmem głowy niemieckie była mowa wygłoszona przez p. Prezydenta Państwa Polskiego z okazji otwarcia wystawy pomorskiej w Grudziądzu, gdzie wyraźnie oświadczył, że za Pomorzem stoi cała Polska.

(Dokończenie nastąpi.)

Prezydent Rzeczypospolitej w Gdyni.

Gdynia. Dnia 27 bm. w południe przybył do Gdyni Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie min. rolnictwa p. Janickiego, wojewody pomorskiego dra Wachowiaka, dyr. departamentu marynarki handlowej p. Chrzanowskiego, oraz swej świty. Przy wjeździe do Gdyni powitał p. Prezydenta w imieniu floty polskiej szef kierownictwa marynarki wojennej komandor Świrski. Po zwiedzeniu portu oraz wybrzeża p. Prezydent wsiadł na torpedowiec „Kaszub“, reszta zaś osób przeszła na pokład torpedowca „Mazur“. W tej chwili podniesiono na „Kaszubie“ flagę i oba statki odbiły od lądu, kierując się na Hel. Niezwykle sympatyczną owację zgotowali dostojnemu Gościowi rybacy Helu obu narodowości. Mianowicie kilkudziesiąt kutrów, udekorowanych flagami narodowemi i kwieciem wypłynęło na pełne morze na spotkanie torpedowców, eskortowali je do portu, poczem przedefilowali przed niemi. Po obejrzeniu portu rybackiego i wioski Prezydent odpłynął na „Kaszubie“ z powrotem do Gdyni.

W niedzielę o godz. 9 min. 30 rano powrócił Prezydent do Warszawy.

Wykrycie tajnych organizacyj niemieckich w Polsce.

Z przeprowadzonych dochodzeń oraz szeregu rewizyj dokonanych na terenie województw pomorskiego i poznańskiego organom policji politycznej udało się wykryć tajne organizacje niemieckie „Jugendbund“ i „Wandervogel“, przyczem aresztowano przywódców tych organizacyj: Roberta Kittlera, Lüttmanna, Willy Ludwika z Torunia, których przekazano władzom prokuratorskim. Organizacje te miały charakter bojowy. Znaleziono okólniki, świadczące o podporządkowaniu ich analogicznym organizacjom w Niemczech i w Gdańsku. Stwierdzono kontakt z organizacjami „Stahlhelm“, „Wehrwolf“, „Schutzbund“. Rewizje dały w wyniku liczny materjał obciążający w postaci książek i broszur treści antypaństwowej, w szczególności manewrujących do oderwania Pomorza od Polski.

Aresztowani odpowiadać będą z art. 86 i 128 kodeksu karn. tj. za zdradę kraju i tworzenie tajnych organizacyj o celach nieznanych nawet niektórym członkom.

Małopolsce i Śląskowi Cieszyńskiemu grozi katastrofa powodzi.

Klęska może przybrać rozmiary powodzi z 1903 r. — Stan wody na Wiśle podnosi się o 20 cm. na godzinę.

Kraków, 30. 6. Jest charakterystycznem, że wtedy, gdy zapowiadają się najlepsze urodzaje i zbiory, nadzieje niweczą zawsze prawie deszcze i powodzie, grady i chłody — rzadziej już katastrofalne upały i posusze.

I rok bieżący nie jest wyjątkiem. Po prześlicznej pogodzie w maju i początkach czerwca — rozpoczęły się deszcze, wzmagające się z dniem każdym, aż w ostatnich dniach doszły do nasilenia katastrofalnego.

Co się tyczy Krakowa i okolic — stwierdzić trzeba że Wisła, która znacznie ponad zwykły poziom się podniosła, ustawicznie wzbiera, a gros górskich wód nie nadeszło jeszcze.

Jeżeli opady deszczowe nie ustaną — prawdziwe niebezpieczeństwo zagraża dzielnicom położonym nad brzegami Wisły.

Kraków, 1. 7. Groza żywiołowej klęski powodzi wzrasta z każdą chwilą, położenie krytyczne pogarsza ustawiczny prawie deszcz.

Wczorajsza noc w dzielnicach nadbrzeżnych upłynęła w niepewności, obawie i bezpośredniem już niebezpieczeństwie wylewu.

4 cm. zwyżki stanu wody spowoduje wylew Wisły pod Wawelem.

Woda przybiera ciągle. Przybytek już tylko 4 cm. wody spowoduje wylew Wisły pod Wawelem. Według obliczeń, przybytek $1/_{2}$ metra wody może powtórzyć obraz katastrofy z 1903 r.

Zerwane drogi i mosty na Śląsku.

Śląsk Cieszyński nawiedziła niebywała klęska powodzi. Wylały Wisła i Białka, oraz wszystkie dopływy górskie. Całe okolice stoją pod wodą, m. in. miejscowości Wisła i Ustroń.

Gwałtowny wylew Dunajca.

Nowy Sącz, 29, 6. Wskutek kilkudniowego ulewnego deszczu wezbrały nagle dzisiejszej nocy rzeki Dunajec, Poprad, oraz okoliczne górskie potoki. Olbrzymie masy wody, nie znajdując pomieszczenia w korycie rozlały się na okoliczne pola, zalewając doszczętnie szereg miejscowości.

Katastrofa powodzi w Małopolsce wschodniej.

Lwów, 29. 6. Nadeszły tu alarmujące wiadomości z województwa stanisławowskiego o klęsce powodzi. Dopływy Dniestru wylały, zalewając ogromne przestrzenie pól uprawnych. Cały obszar między Doliną, a Bolechowem znajduje się pod wodą. Ruch na gościńcu wstrzymany.

Rzeka Swica zalała w swoim dolnym biegu wszystkie wsie nadbrzeżne. W Jampolu woda zerwała mosty.

Podobno wycieczka złożona z 15 dzieci, znajdująca się na moście, utonęła. W Bystrzycy utonąć miało 5 żołnierzy z 5 pułku artylerji polowej. Szkody wyrządzone powodzią są bardzo duże.

Powiat bocheński zalewa powódź.

Coraz większą ilość gmin powiatu bocheńskiego woda zalewa.

Szalona burza we Lwowie.

Ze Lwowa donosi: Nad miastem szalała straszna burza. Strumienie wody wyrywały kamienie, niszcząc bruki. Z powodu ulewy musiano wstrzymać ruch tramwajowy, albowiem w kilku miejscach tor został zamulony. W wielu niżej położonych domach, woda dostała się do suteren.

Woda w rzekach wzbiera bez przerwy.

W dalszym ciągu nadchodzą alarmujące wieści o rozmiarach katastrofy.

O godz. 1 po północy sprawozdawca miał sposobność zasiągnąć osobiście informacji od starosty Wieliczki Meixnera, który bezpośrednio powrócił z objazdu swego powiatu. Najgroźniej przedstawia się sytuacja nad Rabą.

Wzdłuż brzegu Wisły gromadziły się przez całą noc tłumy mieszkańców, którzy śledzili w trwodze zagrażające niebezpieczeństwo.

Rozpacz ludzi dotkniętych powodzią, przechodzi wszelkie granice. Rzeczą rządu będzie natychmiastowa pomoc materjalna i pieniężna dla ofiar powodzi. Władze lokalne uczyniły wszystko, co leżało w ludzkiej mocy, by straszny los powodzian złagodzić i przyjść im z pomocą od razu.

Zepsucie młodzieży szkolnej.

Demonstracja dzieci szkolnych przeciw czwórkom. — Najwyższy czas zerwać z systemem pajdokacji w szkole!

Z Łodzi donosi: W niedzielę rano odbyła się tu jedyna w swoim rodzaju demonstracja. Demonstrowały dzieci szkół powszechnych, które nie otrzymały promocji. Dzieci wyszły ze świadectwami na ulicę Piotrowską, gdzie zaczęły niszczyć świadectwa i rzucać na ziemię, zaśmiecając ulicę. Koło dzieci zebrał się liczny tłum, który został rozpędzony dopiero przez policję.

Zamach uczniów gimnazjalnych na nauczyciela.

Ze Słonima donoszą, że uczniowie gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki, którzy otrzymali złe świadectwa, wybrali się około północy pod mieszkanie nauczyciela p. Borysłowicza i tam dokonali zamachu na jego życie, strzelając i rzucając kamieniami przez okno do jego pokoju. Strzały i kamienie zniszczyły mieszkanie nauczyciela, który cudem uniknął śmierci.

Obrazki w swoim rodzaju jedyne, ale haniebne. Dowodzą one, że gangrena antyautorytatywna zapuściła korzenie nawet w najmniejszych. Co do tego doprowadziło, długoby trzeba wykazywać. Ale niewątpliwie zło tkwi w samym systemie wychowawczym, zbytni rozrost pajdokracji, której pozwalano bezkrytycznie wyrastać ponad głowy wychowawców.

Obrazek łódzkiej demonstracji i napadu w Słonimie odsłania groźny wrzód, który winien być poważną przestrogą dla starszego pokolenia, a zwłaszcza dla miarodajnych czynników, zbyt radykalnie wciskających w szkołę „reformy nowożytne".

Polsce trzeba 25 miljonów funtów szterlingów pożyczki krótkoterminowej.

Tak proponuje Walter Raine, członek delegacji parlamentarzystów angielskich.

Londyn, 30. 6. Walter Raine członek delegacji parlamentarzystów angielskich, która niedawno zwiedziła Polskę, w przemówieniu swojem, wygłoszonem w Sunderland oświadczył, że zdaniem delegacji jednym z najważniejszych kroków jest przedewszystkiem udzielenie Polsce krótkoterminowej pożyczki w sumie 25 miljonów funtów szterl., gwarantowanej przez rząd angielski i przeznaczonej w połowie na cele rolnictwa.

Członkowie delegacji parlamentarzystów, którzy zwiedzili Polskę uważają za konieczne, by rząd polski gwarantował procent od tej pożyczki oraz by zakupy w zakresie rolnictwa jakoteż i innych materjałów potrzebnych Polsce czynione były o ile możności w Anglji.

Oprócz tego oświadczył Walter Raine, że Anglja mogłaby otrzymać pół miljona tonn ziarna, jako 8% od tej pożyczki, co pozwoliłoby zapełnić lukę spowodowaną brakiem dostaw z Rosji i uniezależniłoby Anglję do pewnego stopnia od chicagoskiego rynku pszenicznego, co zdaniem mówcy spowodowałoby znaczną zniżkę cen chleba w Anglji.

Ile otrzymaliśmy z pożyczki amerykańskiej?

88% pożyczki mamy zupełnie na czysto, już bez żadnej prowizji. Jest to 33 milj. 800 tysięcy dolarów, licząc zaś po 5'18 zł. za dolara, wynosi to 159 milj. 544 tysięcy zł. Z tego na rachunku mamy zapłaconych 113 milj. 923 tysięcy zł., w najbliższych dniach mamy otrzymać 8 milj. zł., a wypłacenie reszty jest w pertaktacjach. W rozrachunku mamy sumę około 47 miljonów zł. (po częściowych lokatach zagranicznych). Całe 35 milj. dolarów mają być zrealizowane do 1 sierpnia.

Pozatem na 15 milj. dolarów (druga rata 50 miljonowej pożyczki dolarowej), umowa nie jest jeszcze zawarta i do 1 sierpnia oczekujemy, czy się bank amerykański zdecyduje podjąć dostarczenia jeszcze tych 15 miljonów dolarów. Jest to bowiem opcja, a bank ma prawo z tej opcji korzystać, albo nie korzystać.

Wojna celna polsko-niemiecka.

Warszawa, 2. 7. Z Berlina donoszą, że rząd niemiecki uchwalił już represje przeciw polskim zarządzeniom wwozowym towarów niemieckich i zapewnił sobie poparcie parlamentu.

Ciągnienie dolarówki.

Warszawa, 1. 7. Dziś o godz. 11 rano odbyło się ciągnienie dolarówki. Główna wygrana 40.000 dolarów padła na nr. 218 642. Po 8.000 dolarów na numery: 545.576 i 820.679, po 3.000 dol. na: 595.373 i 909.257 po 1.000 dol. na: 725.616, 736.983, 015.408, 307.823, 728.980, 118. 654, 514. 895,791.810, 089.131, 741.472. Poza tem wylosowano 30 numerów po 100 dolarów.

Wiadomości z kraju i z miasta.

Nowemiasto, dnia 3 lipca 1925 r.

Kalendarzyk. 3 lipca. Piątek, Leona II. pap. w.
4 lipca. Sobota, Flawjana b. w.
5 lipca. Niedziela, 5 po Świątk. Antoniego.
Wschód słońca g. 3 — 45 m. Zachód słońca g. 8 m. 22
Wschód księżyca g. 6 — 28 m. Zach. księżyca g. 2 m. 12

Obwieszczenie.

Podaje się do wiadomości mieszkańców miasta, iż zgłoszenie się syreny — 4 krótkie sygnały — w niedzielę o godzinie 13-tej oznaczać będzie stawienie się czynnych członków miejscowej ochotniczej Straży Pożarnej na plac ćwiczeń. **Kurzętkowski**, burmistrz.

Członków Ligi Katolickiej w Lubawie

uprasza się o odebranie kart legitymacyjnych u p. Leona Szulca (rynek) i zapłacenie tamże zaległych składek w kwocie 10 groszy miesięcznie.

Ponieważ trzeba uregulować zaległości, przeto uprzejmie prosimy członków o zapłacenie w najkrótszym czasie zaległych składek.

Zarząd Ligi Katolickiej w Lubawie.

Pożar.

Czystebłota. W ubiegły czwartek po południu wybuchł pożar w zabudowaniu p. Franciszka Pniewskiego w Czystobłotach, powiecie brodnickim. Pastwą płomieni padły: stodoła, stajnia, chlew, wozy robocze, wszystkie maszyny rolnicze, 2 konie i t. d. Przyczyna pożaru dotąd nie znana. Całe gospodarstwo poszkodowanego zabezpieczone było na 30 000 zł.

Misja św.

Żmijewo. Od 20 do 25 czerwca odbyła się w parafji żmijewskiej misja św., prowadzona przez OO. Jezuitów z Chełmu Lubelskiego. Misja była licznie zwiedzana, a kazania i nauki słuchano w wielkim skupieniu i z postanowieniem poprawy. Parafjanie wdzięczni są Przew. ks. Proboszczowi, który podjął się tak mozolnego trudu, i przezwyciężył wszystkie przeciwności i zgotował im taką ucztę duchową. Tak samo z uczuciem wdzięczności za doznane nauki zwrócili się do ojców Misjonarzy.

Zjazd nauczycielstwa Pomorsk. w Grudziądzu.

W myśl uchwały V. Walnego Zjazdu delegatów Okręgu Pomorsk., z okazji I. Pomorskiej Wystawy Rolniczej i Przemysłu w Grudziądzu urządzamy w dniu 5. lipca Zjazd nauczycielstwa pomorskiego w Grudziądzu.

Aby dać możność kolegom, koleżankom zapoznania się z wytworami rolnictwa i przemysłu pomorskiego, Zarząd Okręgu Pomorskiego wyjednał w M. O. P. urlopy na dzień 5. i 6. lipca dla uczestników zwiedzających Wystawę. W głębokiem przekonaniu, że nauczycielstwo pomorskie, krzewiące kulturę i oświatę na rubieżach zachodnich Rzeczypospolitej, weźmie udział w zwiedzeniu Wystawy a zarazem skorzysta z referatów naukowych na zjeździe, Zarząd Okręgowy postarał się o ulgowe bilety dla zwiedzających oraz przygotował kwatery w seminarjum nauczycielskim (zabrać koc i jasiek). Bilety na Wystawę oraz karty uczestnictwa na Zjazd wydawać będziemy w biurze naszem, Rynek 15, (4. lipca od 6. do 8 po południu i 5. lipca od 7.30 rano).

Program.

1. 8.30. Msza św. w kościele seminarjum.
2. 9.30. Przywitanie na auli gimnazjum żeńskiego przy Trynkowej.
3. Referaty: a) p. posła Sołtyka, prezesa Sejmowej Komisji Oświatowej: O konieczności reformy szkoły polskiej. b) Referat p. posła Romockiego: Położenie gospodarcze i finansowe Polski.
4. Przerwa obiadowa.
5. Dowolne zwiedzenie Wystawy.

Wobec znaczenia Wystawy, jak i doboru referentów i aktualnych referatów, wzywamy Was Szan. Koledzy do wzięcia udziału w zwiedzeniu Wystawy.

Zarząd Okręgu Pomorskiego:
(—) A. Nowicki, prezes
(—) A. Kwiatkowski, sekretarz.

Kosztowny pobyt na Helu.

Prasa pomorska donosi, że już obecnie pobyt na Helu kosztuje od 12—15 zł. dziennie od osoby, a od lipca do 15 sierpnia ceny ulegną znacznej zwyżce. Brzmi to bardzo sympatycznie i zachęcająco...

Kronika kościelna.

Dnia 30 czerwca zasnął w Bogu ks. Władysław Reymann proboszcz w Pruszczu. R. i P.

Wymiana biletów zdawkowych na srebro zapewniona.

Warszawa. Zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, ministerstwo skarbu opracowuje rozporządzenie wprowadzające wymienialność biletów zdawkowych na monety srebrne w Centralnej Kasie Państwowej. Wymienialność ta w zasadzie istniała dotychczas, nie była jednak faktycznie stosowana z powodu opóźnienia dostaw monet srebrnych z zagranicy. Obecnie stan dostaw jest zadawalający i umożliwi w najbliższym czasie całkowitą wymienialność biletów zdawkowych na monety srebrne.

Napad bandycki.

Żnin. Na dom gospodarza Franciszka Węgrzydło zamieszkałego w Błoszanowie, w pow. żnińskim napadło 2 zamaskowanych bandytów. Wybiwszy szybę dostali się do wnętrza, następnie związali gospodarza, jego żonę i służącę i zabrali się do rabowania. Łupem opryszków padło 400 złotych oraz 80 mk. niemieckich w srebrze. Nie znalazłszy nic więcej, zbiegli. Zawiadomiona o tem policja natychmiast wszczęła pościg, w rezultacie czego schwyciła jednego z bandytów, niejakiego Leona Urbaniaka, zamieszkałego w Żninie. Urbaniak został rozpoznany jako jeden ze sprawców, wobec czego przyznał się do winy. Policja jest również na tropie drugiego opryszka, mimo że Urbaniak nie chciał zdradzić nazwisko swego wspólnika.

Odkrycie grobów przedhistorycznych.

Ostrów. W lasach sadowskich, własności hr. Szembeka z Wysocka Wielkiego, znajdują się w kilku miejscach niskie wzniesienia, pokrywające bruki kamienne, do których zbadania poprosił hr. Szembek prof. Kostrzewskiego z Poznania. Uczony stwierdził, że są to mogiły ciałopalne z młodszej epoki rzymskiej (III — IV w. przed Chr.) W mogiłach tych znaleziono ułamki naczyń na kole toczonych, pochodzenia nadczarnomorskiego. broń żelazną, paciorki szklane, ozdoby złote z cienkiego drutu i t. p. W pobliżu jednego z kurhanów odkryto groby płaskie, popielnice z tego samego okresu z dużą ilością broni żelaznej, narzędziami jak nożyce, szydła, siekiery, szczątki stopionych naczyń szklanych, zausznice i t. p. Wszystkie te zabytki ofiarował hr. Szembek Muzeum Wielkopolskiemu w Poznaniu.

Pożar.

Zamość. Dnia 12 czerwca br. wieczorem we wsi Hyża, pow. Zamość wybuchł pożar, który zniszczył 4 zagrody włościańskie. Przyczyna pożaru nie ustalona, jednak istnieje przypuszczenie, że pożar wybuchł z nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, w zabudowaniach Jana Tytonia. Pożar stłumiono przy pomocy wojska, będącego w tym czasie na ćwiczeniach nocnych oraz sąsiednich straży ogniowych. Ofiar w ludziach nie było. Straty nie ustalono. Śledztwo w toku.

Nagrody dla strażników naszych granic wschodnich.

W związku z przeprowadzoną przez dowódzcę korpusu ochrony pogranicza jen. Minkiewicza inspekcją odcinków granicy polsko-sowieckiej, zajętej przez I. i IV. brygadę K. O. P. ogłoszony został sprawozdawczy rozkaz o stanie i pracy naszej straży pogranicznej. Według brzmienia tego rozkazu 23 oficerów obydwu brygad zostało wyróżnionych pochwałami za porządek, dbałość o żołnierza i wykazane zalety dowódcze.

Na czele odznaczonych stoją dowódcy tych brygad. I. pułk. Michał Remiszewski i IV. pułk. Włodzimierz Maksymowicz-Raczyński.

Podkreślić jednak należy, że pochwały udzielone zostały nietylko oficerom. Oto 135 szeregowych K. O. P. i 13 ułanów prócz pochwał otrzymało nagrody pieniężne w wysokości od 10—50 zł. Nagrody te przyznano za dzielne pełnienie służby, odwagę, narażenie życia w obronie mienia państwowego, wytropienie dywersantów itp. zasługi.

Nowelizacja ustawy o walce z lichwą.

Zgodnie z uchwałą sejmowej komisji przemysłowo-handlowej z 11. lutego br. wzywającą do przedłożenia noweli do ustawy o walce z lichwą, przystąpił rząd do prac nad wniesieniem ustawy, modyfikującej dotychczasowe przepisy o zwalczaniu lichwy wojennej; projekt tej ustawy ma odpowiadać obecnym warunkom gospodarczym i być dostosowanym dolwymagań życia. Ministerstwo spraw wew. wezwało wojewodów do przedstawienia uwag i dezyderatów w tej sprawie, oparty ch na doświadczeniu, zdobytem przy stosowaniu obecnych przepisów. Również i większe miasta mają wyrazić w tej kwestji swej opinje.

Podatek Komunalny od budynków.

Ministerstwo spraw wew. upoważniło w porozumieniu z ministerstwem skarbu związki komunalne (samorządowe) do dalszego poboru podatku komunalnego od budynków w postaci dodatku do państw. podatku od nieruchomości w roku 1925. w wysokości nie niższej niż 25 %. Jedynie gminy miejskie, które prowadzą budowę kanalizacji lub wodociągu mogą wyjątkowo pobrać podatek w wysokości 50%.

Emeryci kolejowi otrzymają wyrównania płacy.

Z Warszawy donoszą: Delegacja zrzeszonych związków emerytów kolejowych z Krakowa, Lwowa i Stanisławowa była przyjęta w dniu 23 nb. m. przez dyrektora wydziału emerytalnego ministerstwa skarbu p. Czechowicza, przyczem otrzymała informacje, że dnia 18. ub. m. zostało wydane rozporządzenie, aby władze pierwszej instancji przystąpiły bezzwłocznie do wyrównania należnych różnic powstałych z powodu wypłaty 50 proc. zamiast 75 proc. zaopatrzeń emerytalnych.

Jednocześnie zarządzono, aby waloryzacja kwot należnych emerytom, wdowom i sierotom niezwłocznie była wypłacona według realizacji, obowiązujących danych w miesiącu.

Straszny orkan na Filipinach.

Trzy miejscowości zniszczone. — 27 osób zabitych. — Tysiące domów zawalonych. — Zniszczone plantacje.

Manila, 29 6. Gwałtowny orkan zniszczył miejscowości Bulcan, Nuewa, Rocia na Filipinach. Zabitych 27 osób przez drzewa, wyważone orkanem. Tysiące domów zawalonych. Plantacje uległy zniszczeniu tak, że grozi klęska głodowa. Rząd amerykański organizuje wielką akcję.

Trzygodzinne trzęsienie ziemi w Kalifornji.

Gwałtowne trzęsienie odczuto w Los Angelos. — Santa Barbaroza odcięte od świata. — Pożar spalił połowę miasta.

Nowy Jork, 29 6. W stanach północnych dało się odczuć w nocy z soboty na niedzielę trzęsienie ziemi, które trwało z przerwami blisko 3 godziny. W wielu miejscowościach wskutek tego zawaliły się domy. Ofiar w ludziach niema.

Nowy Jork, 29 6. Trzęsienie ziemi dotknęło również wysp Barbara. Donoszą, że liczba ofiar wynosi tam 65 osób. Prawdopodobnie cyfra ta podniesie się.

Los Angelos, 29 6. Kalifornja została nawiedzona drugiem trzęsieniem ziemi, które w południowych stronach wyrządziły ogromne szkody.

W Los Angelos trzęsienie ziemi trwało 30 sekund i było bardzo gwałtowne. Znana miejscowość kąpielowa Santa Barbaroza najwięcej ucierpiała z powodu zerwania tam. Dotąd wiadomo o 8 zabitych. Kilka osób ciężko rannych. Miasto jest całkowicie odcięte od reszty świata. Komunikacja zupełnie przerwana. Ponieważ wysłany pociąg utknął w drodze, wysłał Czerwony Krzyż samoloty z materjałami opatrunkowymi. W Santa Barbaroza trzęsienie trwało 30 minut. Cała dzielnica handlowa została doszczętnie zburzona. Pożar, który wybuchł z powodu trzęsienia ziemi spalił połowę miasta.

Nowy Jork, 29 6. Oprócz Los Angelos i Sta-Barbara, zniszczone są przez trzęsienie ziemi 5 miejscowości. St. Francisco jak dotąd uratowane.

Po 35 latach pełna emerytura.

W niedługim czasie wejdzie w życie nowy statut o uposażeniu emerytalnem urzędników miejskich w Warszawie.

Pełna emerytura przysługiwać będzie po przepracowaniu 35 lat. Wyjątek stanowić będą urzędnicy, którzy pracują już w urzędach miejskich conajmniej 6 lat — tym pełne pobory przysługiwać będą już po 30 latach.

Urzędnicy po przepracowaniu więcej niż 10 lat w służbie miejskiej, zwolnieni wskutek choroby lub reorganizacji urzędu, otrzymywać będą 30 proc. całkowitych poborów.

Wdowy po urzędnikach otrzymywać będą połowę emerytury należnej mężowi — każde dziecko jedną trzecią poboru wdowy.

Świadectwa niezamożności dla urzędników państw. starających się o paszporty zagraniczne.

Ministerstwo skarbu, mając na względzie oszczędzenie urzędnikom państw. oraz osobom wojskowym połączonej z przykrościami natury moralnej procedury stwierdzania niezamożności uznało za możliwe co do tych osób zastąpienie świadectw niezamożności odpowiedniemi zaświadczeniami władzy przełożonej. Zaświadczenia powyższe winne stwierdzać, że dany funkcjonarjusz pobiera uposażenie skarbowe nie przekraczające 300 zł, miesięcznie, oraz nie posiada żadnego majątku ani dochodów poza poborami. W wypadkach zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie (liczniejsza rodzina itp.) może władza przełożona wystawić poświadczenia mimo, że uposażenie przekracza 300 zł, atoli poświadczenia takie nie będą bezwzględnie wiążące dla władzy decydującej o przyznaniu paszportu ulgowego.

Nowy regulamin egzaminów dojrzałości w seminarjach.

Na mocy rozporządzenia kierownika Ministerstwa oświaty wchodzą w życie nowe przepisy egzaminacyjne, obowiązujące w seminarjach nauczycielskich na terenie całego państwa. Regulamin obejmuje trzy działy: rozdział I dotyczy egzaminu absolwentów seminarjów państwowych i prywatnych z prawami publiczności, rozdział II odnosi się do egzaminu eksternistów, wreszcie rozdział III zawiera przepisy ogólne.

Cechą nowego regulaminu jest duże uproszczenie i ułatwienie pierwszego egzaminu nauczycielskiego i zaznaczająca się tendencja do stopniowego zniesienia egzaminów dojrzałości w wypadkach, gdzie są one faktycznie zbyteczne. Uproszczenie i ułatwienie polega na wprowadzeniu egzaminu tylko z 4 przedmiotów: z religji, języka polskiego, pedagogiki i jednego przedmiotu, zależnie od wyboru zdającego. Ponadto uczniowie, którzy w ostatnim roku nauki seminaryjnej z przedmiotów uzyskali ocenę roczną bardzo dobrą, mogą być zwolnieni od ustnego z danego przedmiotu. Jest tedy możliwe całkowite zwolnienie od egzaminu ustnego. Ministerstwo przewiduje też uwolnienie całego kursu od egzaminu w zakładach, wyróżniających się wybitnie dodatnio pod względem poziomu pracy dydaktycznej i wychowawczej. Zakłady takie wydają uczniom V kursu świadectwa dojrzałości bez przeprowadzenia egzaminów, zarówno piśmiennych jak i ustnych.

Świadectwo pierwszego egzaminu nauczycielskiego nie różni się właściwie od świadectw, jakie wydaje szkoła ogólno-kształcąca. Jedyną różnicę stanowią dwa przedmioty, tj. pedagogika i praktyka pedagogiczna, a właściwie ostatni, ponieważ psychologja i logika (podporządkowana pod „pedagogikę") są też przedmiotem nauki w szkole ogólno-kształcącej.

Dział porad prawnych.

Panu P. D. 8. miljonów marek 1. 3. 1923 stanowiły wartość 976 zł. Ile Pan ma się domagać zwrotu, zależy od okoliczności, co przeciwnik z kaucją zrobił; o ile ją korzystnie ulokował to pełna waloryzacja, o ile zaś bez lokaty to to tylko 10% od tej sumy.

Panu W. w N. 900 m. z roku 1916 dziecińskich pieniędzy z 4% odsetkami, można liczyć tylko za 4 lata wstecz przedstawia wartość 958 zł.

Jarmarki w lipcu.

2. Brodnica b. k., Toruń, b. k.

6. Nowemiasto, pow. lubawski b. k.

7. Brzeźno, pow. chojnicki kr. b. k. Sępólno kr. b. k. Świecie kr. b. k. Wąbrzeźno b. k.

8. Kartuzy kr. b. k.

9. Chełmno b. k.

14. Brusy pow. chojnicki b. k. Sadlinek św.

21. Górzno, pow. brodnicki b. k. św. Kościerzyna b. k. św.

22. Chełmża, pow. toruński b. k. Skraszewy, pow. kościerski b. k.

30. Radzyn, pow. grudziądzki b. k.

Rozmaitości.

Niezwykłe upały w Ameryce.

Teraz dopiero dochodzą z Ameryki szczegóły straszliwych, panujących tam upałów. Tak naprzykład Filadefja, znajdowała się przez tydzień w prawdziwym piekle upałów, temperatura bowiem wynosiła tam ponad 44° Cel. co jest wydarzeniem nigdy jeszcze w tem mieście nie zanotowanem. Rzecz oczywista, że zanotowano dziesiątki wypadków śmierci z powodu porażenia słonecznego. Ludzie setkami całemi padali zemdleni na ulicach. Rzecz charakterystyczna, że porażeniu słonecznemu ulegały tylko osoby, które przekroczyły już 50 rok życia.

50 tysięcy osób rozbiło swe namioty w parku Fairmount i tam nocowało. To samo działo się i w innych parkach publicznych.

Dyrektor urzędu zdrowia publicznego dr. Krusen, wystąpił z odezwą, w której zaznacza, że ludzie muszą dostosować się do niezwykłych warunków klimatycznych. Każdy powinien się strzec nadmiernego przeładowywania żołądka, powinien nosić lekką, jasną odzież, pić wiele ochłodzonej wody, przestrzega jednak, aby woda ta nie była lodowo zimna. Przedewszystkiem — zdaniem jego — strzec się należy przepracowania. W razie zemdlenia lub wielkiego osłabienia z powodu upałów, należy umieścić chorego w cieniu, porozpinać mu ubranie i zrobić zimny, o ile możności lodowy okład na głowę. Najlepiej jednak wezwać w takim wypadku lekarza.

Rzecz oczywista, że tego rodzaju upały nie mogły nie wywrzeć wpływu także na stan ożywienia giełdowego. Szkoły zostały pozamykane, drobni sklepikarze pozamykali swoje sklepiki. Ponieważ wskutek upałów panuje obawa o plony żniwne, przeto już ceny zboża i bawełny poszły w górę. Podniesienie cen było pierwszym skutkiem upałów.

Obliczono, że dzień w dzień trzy tysiące Amerykan otrzymuje paszporty na podróż do Europy.

Stuletni generał angielski.

Generał Sir Jerzy Higginson jest najstarszym generałem angielskim. W czerwcu rozpoczął on setny rok swojego życia.

Jako 18-letni młodzieniec, a więc w roku 1843 został oficerem w gwardji grenadjerów. Był już starszym oficerem podczas Kampanji Krymskiej. Wtedy tak się odznaczył, że dwukrotnie awansował na polu bitwy. Należał do uczestników słynnej szarży kawalerji angielskiej pod Akkermanem.

Rodzina Higginsonów jest wogóle długowieczna. Matka jego i ojciec jego dożyli 100 lat bez 3 miesięcy. Jego siostra p. Grant umarła ubiegłego listopada licząc 93 lat.

Ruch towarzystw.

Nowemiasto. Tow. Młodz. Kat. Druhowie, o ile nie wyjadą na Wystawę, biorą udział w pochodzie „Ochotniczej Straży Pożarnej“ w nied ielę dnia 5. lipca, godz. 8 rano.
Gotów! Zarząd.

Lubawa. Zebranie Związku Inwalidów Wojennych Rzeczp. P. odbędzie się w niedzielę 12 lipca o godz. 1 popoł. na sali p. Czuki. Członków uprasza się o jaknajliczniejszy udział, ponieważ na porządku dziennym stanie sprawozdanie z VI. Zjazdu krajowego, oraz inne ważne sprawy.
Zarząd.

Giełda pieniężna.

Warszawa, dnia 1. 7.

Waluty w złotych.

1 dolar amerykański	5.17	—	—
1 funt angielski	25.27	—	—
100 frank. franc.	23.28	—	—
100 frank. belg.	24.25	—	—
100 frank. szwajc	100.92	—	—

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 1. 7.

Za 100 kg. w ładunkach wagonowych. Dostawa zaraz. Ceny dla handlu hurtownego.

Notowanie w złotych.

Zyto	32.00—33.00
Pszenica	35.50—37.50
Jęczmień br.	23.00—2.400
Jęczmień na paszę	—
Owies	32.50—31.50
Mąka żyt. 70 %	45.00—47.00
Mąka pszenna 65 %	54.50—57.50
Ospa żytnia	—20.00
Ospa pszenna	—19.50

Uwagi: Usposobienie zniżkowe. Zastój na rynku.

Poznański targ na bydło.

Notowanie Rzeźni Miejskiej.

Dnia 17. 4. 25. spędzono na targowisko Rzeźni Miejskiej — wołów, — buhaji, — jałówek i krów, 1933 cieląt 852 owiec, 500 kóz, 403 świn, — prosiąt, — koźląt

Płacono za dwa centnary żywej wagi:

Za bydło rogate	I kl.	80—	zł.
„ „ „	II kl.	66—68	„
„ „ „	III kl.	50—54	„
„ cielęta	I kl.	90—	„
„ „	II kl.	76—80	„
„ „	III kl.	94—68	„
„ Za owce	I kl.	—	
„ „	II kl.	58—	
„ „	III kl.	—	„
„ świnie	I kl.	114—	„
„ „	II kl.	108—110	„
„ „	III kl.	96—106	

Edykt.

Skarga **Fy. Towarzystwa Zdrowia Sp. Z. o. o w Bielicach** powódki zastąpionej przez adwokata **Lenika w Nowemmieście** przeciw **1. Wilhelmowi Prützmanowi** dawn. **w Krotoszynach, 2. Robertowi Prützmanowi** dawniej **w Bielicach, 3. Janowi Brockmanowi** dawniej **w Nowemmieście** obecnie nieznanego pobytu, pozwanym o powzdanie Powódka wnosi o zasądzenie pozwanych na udzielenie jej powzdania nieruchomości Bielice karta 5.

Wzywa się pozwanych do ustnej rozprawy na wyznaczony termin

na dzień 18. września 1925 r. o godzinie 11-tej przedpoł.

przed Sądem pow. w Nowemmieście.

Nowemiasto, dnia 12. czerwca 1925 r.

Sąd Powiatowy.

Przymusowa licytacja!

W środę, dnia 7. bm. o godz. 12-tej w południe będę sprzedawał u p. **Dąbrzalskiego w Chrośle** najwięcej dającemu

ręczną maszynę do sieczki

Jabłoński, sołtys Chrośle.

Dzień Spółdzielczości

odbędzie się

z okazji Wystawy i Zjazdu Spółdzielni Pomorskich

w poniedziałek, dnia 6-go lipca 1925 r.

w Grudziądzu

o godz. 10 i pół przed południem

w Teatrze Miejskim.

Porządek obrad Dnia Spółdzielczości jest następujący:

1) Zagajenie Zjazdu przez p. Prezydenta m. Grudziądza Włodka.
2) „O stanie spółdzielczości i jej kierunkach w Polsce“, ref. p. Wicepatron Dr. Seydlitz.
3) „O rozwoju spółdzielczości w b. dzielnicy pruskiej, w szczególności na Pomorzu“, ref. Wicepatron Ks. Senator Bolt.
4) „O znaczeniu i zadaniach spółdzielczości w dobie obecnej“, ref. Patron Ks. Senator Adamski.

Na intencję Zjazdu odbędzie się poprzednio Msza św. w Kościele Farnym o godz. 9 i pół przedpoł. odprawiona przez Ks. Senatora Adamskiego.

Po odbyciu Zjazdu wspólne zwiedzenie Wystawy i pawilonu spółdzielczego Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Dziale Rolniczym.

Szanownych P. P. Delegatów, Członków i Przyjaciół Spółdzielni uprzejmie zaprasza imieniem Komitetu

Włodek,

Prezydent miasta. Prezes Komitetu.

BALANCE CENTRYFUGI

są najlepsze

bo nie posiadają talerzy i obrączki gumowej, dlatego są łatwo do czyszczenia i odciągają znakomicie. Polecam je w każdej wielkości po korzystnych cenach na odpłatę. Stare maszyny biorę na wpłatę

GUSTAV KOSCHORREK

Telefon 26 LUBAWA Telefon 26

Swòj do swego!

Osiedliłem się w Lubawie

jako lekarz weterynaryjny.

Wykonuję wszelkie czynności lekarsko-weterynaryjne. Na razie zamieszkam w **Hotelu Kopernika** ul. Gdańska 22, tel. Lubawa 9.

J. PRÖBSTING,
lekarz weterynaryjny.

Wszystkich członków podpisanej spółdzielni wzywa się o natychmiastową

wpłatę 5 zł (pięciu zł)

za udział na ubiegłe półrocze w myśl § 11 statutu. W razie nieuskutecznienia powyższej wpłaty zmuszeni będziemy członków tych wykluczyć. - - - - -

BANK LUDOWY,

Sp. Kred. z n. odp., w Nowemmieście n. Drwęcą
Bork Pruska

MASZYNY

do szycia

najlepszej i najnowszej konstrukcji, część górną można obniżać, gładki stół, ofiaruję po bardzo korzystnych cenach na odpłatę Stare maszyny biorę na wpłatę

GUSTAV KOSCHORREK

Telefon 26. **Lubawa** Telefon 26.

Otworzyłem hurtownię dla karczmarzy

papierowych koronek do wystrojenia szaf, kuchen, pokoi, ołtarzy, trumnien. Także sprzedaż strusich piór i wszelkich towarów dla chorych. — Kto mnie i moją żonę zna, proszę go, nam cośkolwiek odkupić, bo byłem 1½ roku chory, a choroba narobiła mi bardzo dużo długów.

Bronisław Kryger, Nowemiasto, tel. 10.

Roboty malarskie

lokalu bankowego są do wydania. — Bliższe szczegóły w biurze.

BANK LUDOWY, Nowemiasto.

KSIĄŻECZKI

do nabożeństwa

poleca w wielkim wyborze po cenach przystępnych

Księgarnia „Drwęca“

Nowemiasto-Pomorze.

FORTEPIANY - PIANINA

kupuje się u nas w pierwszorzędnem wykonaniu korzystnie. Pierwszorzędne referencje z wielu miast Pomorza. Przy zapotrzebowaniu opłaca się zwiedzenie, zwiedzenie **bez przymusu upna.**

FABRYKA FORTEPIANÓW „HANSA“

Gdańsk, Breitgasse 53, Telefon 1885, obok „Lachs“

LASKI,

w wielkim wyborze i po cenach przystępnych, poleca

Księgarnia „Drwęcy“

Ostrzegam

każdego, żeby nikt nie kupował tuby od p. **Bernarda Wysockiego** gdyż ukradł mi ją w drodze z Naguszewa.

Jan Różentalski,
Naguszewo.

Skarlin.

W niedzielę dn. 5 lipca o godz. 5 po południu odbędzie się na sali p. **Watkowskiego**

zabawa taneczna

Muzyka pierwszorzędna. Na którą uprzejmie zaprasza

Komitet.

Znaleziono.

Dokumenta i papiery

na nazwisko **Franciszka Knafla** i są do odebrania

Wiadomość we filji w Lubawie.

Fornal

z zaciągiem
potrzebny od zaraz

Maj. Lipowydwór

Ogrodowy

żonaty lub kawaler może się zgłosić.

Maj. Marjanowo

Poszukuję młodszą

dziewczynkę

do dzieci

Swiniarska,
Rynek.

Powabu

nadaje młode, świeże oblicze, czysta delikatna, o pięknych barwach cera. Osiągnąć można tylko przez używanie prawdziwego mydła liliowo mlecznego „Ergasta“.

Cena 75 groszy. Zważać na nazwę „Ergasta“ gdyż są bezwartościowe naśladownictwa.

Do nabycia
w Nowemmieście
w Drogerji Al. Zalewskiego,
w Lubawie
Bolesław Jurkiewicz,
Fr. Jankowski,
(Składy kolonjalne)
Józef Will, Drogerja

Majątek „Rodzone“

sprzedaje

siano

łąkowe, dobrze zebrane, loco „Rodzone“

Poszukuję od zaraz

dwóch uczni malarskich

M. Neuman,
mistrz malarski,
NOWEMIASTO.

Poszukuję

1 panienkę

do kantoru, która jest obeznaną z książkowością i

1 ucznia.

N. Ewertowski, Nowemiasto
Handel żelaza.
Rynek.

Wszelkie

formularze

poleca
„DRWĘCA“ Nowemiasto.